

SPRESTELE.RO MAGAZIN

Buletin de informare în astronomie

Nr. 30 (XXII) • septembrie 2026

OBIECTUL 24
DIN CATALOGUL
MESSIER

MESSIER 24
(M24)
Norul Stelar
Sagittarius

Un roi stelar și o nebuloasă
irregulară, pierdute în
lumina strălucitoare
a Căii Lactee.

DESCOPERĂ.
ÎNȚELEGE CERUL.
INSPIRĂ VIITORUL.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE
• EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESTELE.RO
—
ÎMPREUNĂ PRIVIM
SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

★ DESCOPERĂ UNIVERSUL. ÎNȚELEGE CERUL. INSPIRĂ VIITORUL. ★

✦ EDITORIAL

Universul și credința

„Cerurile spun slava lui Dumnezeu,
și întinderea lor vestește
lucrarea mâinilor Lui.”

Psalmul 19:1

Cu fiecare început de toamnă, Dumnezeu ne invită să ne ridicăm privirea, să admirăm și să înțelegem mai bine universul pe care L-a creat. Cerul nopții nu este doar o priveliște frumoasă, ci și o carte deschisă, plină de înțelepciune și măreție.

În această lună, vom descoperi noi fenomene, vom urmări cometele călătoare și vom contempla frumusețea constelațiilor care strălucesc pe bolta cerească. Fiecare observație este o lecție despre răbdare, curiozitate și recunoștință.

Să nu uităm că știința și credința nu sunt în contradicție, ci se completează: știința descoperă cum funcționează universul, iar credința ne arată de ce suntem aici și cine L-a făcut.

Prin explorarea cerului, învățăm să fim mai aproape de Creator, să ne minunăm de ordinea Sa și să-L lăudăm pentru puterea și dragostea Lui nemărginită.

„Mărirea lui Dumnezeu se descoperă
în lucrurile făcute de mâinile Lui,
pentru cei ce știu să privească.”

— Sfântul Vasile cel Mare

✦ GÂND DE REFLECȚIE

Privind cerul înstelat, să amintim că fiecare stea este o mărturie a credinciosiei lui Dumnezeu. El ne cunoaște, ne poartă de grijă și ne călăuzește pașii în călătoria vieții, chiar și în întuneric.

✦ ÎN ACEST NUMĂR

Observăm cerul toamnei și descoperim cele mai frumoase obiecte și constelații ale lunii septembrie.

Urmărim cometele vizibile, fenomenele astronomice și fazele Lunii.

Aflăm detalii despre norul stelar Sagittarius – M24, obiectul 24 din Catalogul Messier.

Rezolvăm astro puzzle-uri, ghicitori și provocări pentru pasionații de astronomie.

Ne inspirăm din înțelepciunea Universului și din gloria Creatorului.

PRIVEȘTE. ÎNȚELEGE. ADMIRĂ.

Fiecare noapte senină este o oportunitate de a învăța ceva nou și de a te apropia de frumusețea și măreția Universului.

PROVOCAREA LUNII

Încearcă să identifiți Triunghiul de Toamnă (Pegasus) și M24 în constelația Săgetătorului. Notează observațiile tale în jurnalul de astronomie!

REDACTOR COORDONATOR
Spretele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Spretele.ro

IMAGINI
Membrii clubului
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Spretele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Spretele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRETELE.RO

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

ȘTIREA LUNII DIN ASTRONOMIE

NASA dezvăluie cele mai clare imagini din jurul găurii negre din galaxia M87

Noi observații cu telescopul spațial James Webb confirmă detalii spectaculoase ale discului de acreție și jetului relativistic.

Equipa internațională de astronomi care lucrează cu datele telescopului spațial James Webb (JWST) a publicat în august 2026 cele mai detaliate imagini și măsurători de până acum ale regiunii centrale a galaxiei M87.

Observațiile în infraroșu au permis cartografierea prafului și a gazului fierbinte din apropierea găurii negre supermasive, cu o precizie fără precedent, oferind indicii noi despre modul în care se formează și sunt accelerate jeturile relativiste.

„Aceste date ne ajută să înțelegem mai bine fizica extremă din jurul găurilor negre și rolul lor în evoluția galaxiilor.”

— Dr. Heidi Jo Newberg, NASA

M87 – O FEREASTRĂ CĂTRE EXTREM

DE CE ESTE IMPORTANT?

Găurile negre supermasive se află în centrele multor galaxii și influențează formarea stelelor și evoluția acestora.

Jeturile relativiste pot transporta energie gigantică în spațiul intergalactic.

Înțelegerea acestor procese ne ajută să descifrăm istoria și viitorul Universului.

CE S-A OBSERVAT?

Structuri fine de praf și gaz în discul de acreție.

Zone de încălzire extremă, cu temperaturi de milioane de grade.

Indicii despre câmpurile magnetice care ghidează jetul.

Variabilitate rapidă a luminozității în apropierea găurii negre.

URMEAZĂ

Noi observații JWST în 2027 pentru a urmări schimbările în timp real.

Colaborări între telescoapele spațiale și cele terestre pentru o imagine și mai completă.

Descoperiri care ar putea răspunde la întrebări fundamentale despre fizica extremă și originea galaxiilor.

DESPRE M87

- Distanță: ~55 milioane ani-lumină
- Găzduiește una dintre cele mai mari găuri negre cunoscute (~ 6,5 miliarde mase solare)
- Prima imagine a umbrei găurii negre a fost realizată în 2019 de Event Horizon Telescope
- Este o sursă puternică de unde radio și raze X și un laborator natural pentru studierea universului extrem

„Fiecare descoperire despre astfel de obiecte extreme ne apropie de răspunsuri la întrebări pe care oamenii și le-au pus de secole: Cum s-a format Universul? Și ce ne așteaptă în viitor?”

— Dr. John Mather, laureat Nobel pentru Fizică

Rămâi conectat! Urmărește-ne pentru cele mai noi noutăți și descoperiri din cosmos în numerele viitoare.

REDACTOR COORDONATOR
Spresele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Spresele.ro

IMAGINI
NASA / ESA / CSA / STScI
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Spresele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Spresele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

ASPECTUL CERULUI ÎN SEPTEMBRIE 2026

În septembrie, cerul nopților devine mai întunecat și mai prietenos cu observațiile. Calea Lactee se ridică tot mai sus pe cer seara, iar constelațiile de vară domină încă întreaga boltă cerească.

CE PUTEM VEDEA?

CALEA LACTEE

Se întinde spectaculos de la orizontul sudic până în zenit, străbătând constelațiile Săgetătorul, Scorpionul și Lebăda.

CONSTELAȚII DE VARĂ

Săgetătorul, Scorpionul, Lebăda, Vulturul, Lira și Pegas sunt foarte bine poziționate pentru observații.

PLANETE

Saturn este vizibil seara, iar Jupiter și Venus apar spre dimineață înainte de răsărit.

OBIECTE DE DEEP SKY

Numeroase roiuri stelare, nebuloase și galaxii sunt la înălțime optimă pentru observare.

PLOAIA DE METEORI ε-PERSEIDE

Active la începutul lunii, cu maxim în noaptea de 8-9 septembrie.

CERUL LA ORA 22:00 - MIJLOCUL LUNII SEPTEMBRIE

Vedere din România

Calea Lactee domină cerul sudic.
Cele mai bune ținte de observație sunt spre sud și sud-vest.

CONSTELAȚIILE IMPORTANTE ÎN SEPTEMBRIE

SĂGETĂTORUL

Bogată regiune a Căii Lactee, cu roiuri stelare și nebuloase spectaculoase (M8, M20, M22, M24).

CĂRUȘUL

Ușor de recunoscut după forma de „cărlig” a cozii și steaua roșie Antares.

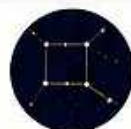
LIRA

Mică, dar ușor de găsit după steaua Vega – una dintre cele mai luminoase stele de 1er (MS7).

VULTURUL

Steaua Altair formează cu Vega și Deneb Triunghiul de Vară.

PEGAS

Ușor de identificat după „Pătratul Mare” și constelația Andromeda în vecinătate.

PLANETE VIZIBILE

SATURN

Vizibil seara, în constelația Peștilor.

Răsare: ~19:30
Culminează: ~00:30
Apune: ~05:30
Magnitudine: +0,6

JUPITER

Apare dimineața înainte de răsărit, în constelația Gemenilor.

Răsare: ~02:30
Culminează: ~05:30
Magnitudine: -2,1

VENUS

Dimineața devreme, foarte strălucitor, în constelația Leului.

Răsare: ~04:15
Magnitudine: -4,0

CONDIȚII DE OBSERVARE

Luna nu deranjează observațiile după 19-20 septembrie.

Noapțile devin mai răcoare și mai stabile.

Cele mai bune observații: între orele 21:00 și 02:00.

Alege locuri întunecate, departe de poluarea luminoasă.

SFATUL LUNII

Încearcă să urmărești centrul Căii Lactee cu ochiul liber sau cu binoculul – este una dintre cele mai spectaculoase priveliști!

ORA IDEALĂ

21:00 – 02:00
(ora locală)

TEMPERATURA MEDIE NOCTURNĂ

12°C – 18°C
(în România)

CEA MAI BUNĂ PERIOADĂ PENTRU OBSERVAȚII
După 20 septembrie

NU UITA!

Lasă ochii 20-30 de minute să se obișnuiască cu întunericul.

REDACTOR COORDONATOR
Sprestele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Sprestele.ro

IMAGINI
NASA / ESA / CSA / STScI
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Sprestele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Sprestele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESTELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

FENOMENE ASTRONOMICE ALE LUNII SEPTEMBRIE

Luna septembrie ne aduce tranziția către toamnă, ceruri mai lungi și nopți ideale pentru observații. Iată cele mai importante evenimente ale lunii.

★ EVENIMENTUL LUNII

ECHINOCTIUL DE TOAMNĂ

22 SEPTEMBRIE 2026, ORA 21:19
(ora României)

Soarele traversează ecuatorul cerș de la Nord la Sud, iar ziua și noaptea sunt aproape egale în toate locurile Pământului.

De acum, nopțile vor deveni mai lungi decât zilele.

★ CALENDARUL EVENIMENTELOR ASTRONOMICE

3 SEPT.		Conjuncție Lună – Jupiter Luna se află foarte aproape de Jupiter, pe cerul de seară.
7 SEPT.		Saturn atinge opoziția Este cel mai bine observabil din an. Vizibil toată noaptea în constelația Peștilor.
9 SEPT.		Ploaia de meteori ε-Perseide Activă între 8-9 septembrie. Rata: până la 5-10 meteori/oră.
12 SEPT.		Conjuncție Lună – Venus Dimineața devreme, Venus strălucește foarte aproape de Lună, în est.
16 SEPT.		Conjuncție Lună – Marte Marte apare aproape de Lună în constelația Fecioarei.
22 SEPT.		Echinocțiul de toamnă Soarele trece la declinație sudică. Ziua și noaptea aproape egale.
29 SEPT.		Cometa C/2025 A6 posibil vizibilă În funcție de evoluția magnitudinii, poate fi vizibilă spre sfârșitul lunii.

★ Luna septembrie marchează începutul toamnei astronomice și aduce multe conjuncții și un cer spectaculos!

★ PLOAIA DE METEORI ε-PERSEIDE

- ✓ Perioada activității: 5 – 21 septembrie
- ✓ Vărf așteptat: 8 – 9 septembrie
- ✓ Rată maximă: 5 – 10 meteori/oră
- ✓ Radiant: constelația Perseu
- ✓ Cel mai bun moment: după miezul nopții, înspre dimineață.

★ PLANETELE LUNII SEPTEMBRIE

SATURN	JUPITER	VENUS	MARTE	MERCUR
Vizibil toată noaptea. Opoziție în data de 7 septembrie.	Strălucește puternic seara, în constelația Racul.	Vizibil dimineața devreme, spre răsărit.	Vizibil spre sfârșitul nopții, în constelația Fecioarei.	Aproape de orizont înainte de răsărit, în ultima parte a lunii.

★ CE NE AJUTĂ SĂ OBSERVĂM?

- ✓ Luna va fi în faze favorabile pentru observații în a doua jumătate a lunii.
- ✓ Calea Lactee rămâne vizibilă tot mai jos, spre sud-vest, seara târziu.
- ✓ Cerul devine mai stabil și mai curat înnoptile de toamnă.

SFAT PRACTIC

Observă din locuri cu poluare luminoasă redusă. Ochii tăi au nevoie de 15-20 min pentru adaptare.

ECHIPAMENT RECOMANDAT

Binoclu 7x50, telescop mic, hartă stelara sau aplicație astronomică și răbdare.

NOTEAZĂ-ȚI OBSERVAȚIILE!

Ține un jurnal astronomic: data, ora, obiectul observat și condițiile cerului.

FOTOGRAFIAZĂ CERUL!

Luna, planetele și Calea Lactee sunt subiecte excelente pentru imagini memorabile.

REDACTOR COORDONATOR
Sprestele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Sprestele.ro

IMAGINI
NASA / ESA / CSA / STScI
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.
Ovidius Constanța.

Revistă editată de Sprestele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Sprestele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESTELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

COMETE VIZIBILE ÎN SEPTEMBRIE 2026

Luna septembrie ne aduce pe cer câteva comete care pot fi observate cu instrumente optice, iar unele chiar și cu ochiul liber, sub cer întunecat.

CE ESTE O COMETĂ?

Cometele sunt „bile de gheață și praf” provenite din regiunile îndepărtate ale Sistemului Solar. Atunci când se apropie de Soare, gheața se sublimază, formând o atmosferă (coma) și una sau două cozi spectaculoase.

COMETE OBSERVABILE ÎN SEPTEMBRIE 2026

COMETA	MAGNITUDINE ESTIMATĂ	CONSTELAȚIA	PERIOADA DE VIZIBILITATE	MOMENT OPTIM DE OBSERVAȚIE	INSTRUMENT RECOMANDAT	DESCRIERE
C/2025 A6 (LEMMON) Cometă periodică	~4 – 6 ★★★★☆ Poate fi vizibilă cu ochiul liber sub cer întunecat.	Coroana Boreală	1 – 20 septembrie	Înainte de răsăritul Soarelui (orizontală estică)	Binoclu sau telescop mic (70–100 mm)	Cometă verde-gălbui, cu coadă moderată. Se află în timpul cel mai favorabil al său pe cerul dimineții.
C/2025 N1 (ATLAS) Cometă non-periodică	~6 – 7 ★★★★☆ Vizibilă cu binoclu sub cer întunecat.	Perseu	5 – 30 septembrie	După apusul Soarelui (orizontală vestică)	Binoclu sau telescop (100–150 mm)	Se îndepărtează treptat de Soare, dar rămâne bine poziționată seara în prima parte a lunii.
2I/BORISOV Cometă interstelară	~8 – 9 ★★★☆☆ Necesită binoclu sau telescop mic.	Pești	1 – 30 septembrie	În a doua parte a nopții (orizontală sudică)	Telescop (150 mm sau mai mare)	Cea de-a doua cometă interstelară observată vreodată. Slabă, dar de interes pentru observatori dedicați.
C/2025 R2 (SWAN) Cometă non-periodică	~9 – 10 ★★★☆☆ Vizibilă doar cu telescop.	Hercule	15 – 30 septembrie	După miezul nopții (orizontală sud-estică)	Telescop (150–200 mm sau mai mare)	Activitatea sa este în creștere, însă rămâne o țintă pentru instrumente performante.

SFATURI PENTRU OBSERVAREA COMETELOR

- Alege locuri întunecate, departe de poluarea luminoasă.
- Binoclul este ideal pentru cometele mai strălucitoare, iar telescopul ajută la observarea detaliilor cozi.
- Consultă efemeridele actualizate înainte de observație (poziția cometei se schimbă zilnic).
- Pentru fotografii, folosește expuneri mai lungi și trepied stabil.
- Notează observațiile tale în jurnalul de astronomie!

HARTA COMETELOR – SEPTEMBRIE 2026

Vedere spre sud – ora 02:00 (timp local)

★ Pozițiile sunt orientative și pot varia în funcție de locația de observație.

ȘTIAI CĂ?

Cometa Halley, vizibilă ultima dată în 1986, va reveni pe cerul Pământului în anul 2061!

CE URMEAZĂ?

Urmărește evoluția cometelor pe parcursul lunii și trimite-ne fotografiile și observațiile tale la contact@spretele.ro!

REDACTOR COORDONATOR
Spretele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Spretele.ro

IMAGINI
NASA / ESA / SOHO / SWAN
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Spretele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Spretele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRETELE.RO
IMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

FAZELE LUNII

ÎN SEPTEMBRIE 2026

Luna ne însoțește în fiecare noapte, însă aspectul ei se schimbă constant. Iată fazele principale ale lunii septembrie 2026.

„Luna este prietena care luminează drumul vizitorilor și al astronomilor.

– Carl Sagan

CALENDARUL FAZELOR LUNII

LUNA NOUĂ

1 septembrie
ora 03:43

PRIMUL PĂTRAT

8 septembrie
ora 12:26

LUNA PLINĂ

16 septembrie
ora 20:12

ULTIMUL PĂTRAT

23 septembrie
ora 18:22

LUNA NOUĂ

30 septembrie
ora 09:11

Orele sunt în Timp Legal Român (EEST/EET – UTC+3 / UTC+2).

ECLIPSE ÎN SEPTEMBRIE 2026

ECLIPSĂ LUNARĂ – 7 SEPTEMBRIE 2026

Eclipsă totală de Lună, vizibilă din Asia, Australia, Europa, Africa și estul Americii de Sud.

- Început fază penumbrală: 17:28
- Început fază parțială: 18:27
- Început fază totală: 19:30
- Maximul eclipsei: 20:12
- Sfârșitul fazei totale: 20:54
- Sfârșitul eclipsei: 21:56

ECLIPSĂ SOLARĂ – 22 SEPTEMBRIE 2026

Eclipsă solară parțială, vizibilă din sudul Australiei, Oceanul Pacific de Sud și Antarctica.

- La noi în țară, eclipsa nu este vizibilă.

ATENȚIE! Nu privi niciodată Soarele direct fără protecție adecvată! Folosește filtre speciale pentru observații solare.

DESPRE LUNĂ

Luna are un ciclu sinodic de aproximativ 29,53 zile, timp în care parcurge toate fazele principale.

Distanța medie Pământ–Lună:
384.400 km

Diametrul Lunii: 3.474 km
(aprox. 1/4 din diametrul Pământului)

Temperatura la suprafața Lunii variază între
–173 °C (noaptea) și +127 °C (ziua).

SFATURI PENTRU OBSERVAREA LUNII

Cel mai bun moment: la câteva zile după Primul Pătrat și la câteva zile după Ultimul Pătrat.

Folosește binoclul sau telescopul pentru a observa craterele și formațiunile montane.

Observă Luna departe de luminile orașului pentru detalii mai clare.

Totografiază și notează-ți observațiile în jurnalul tău de astronom!

ȘTIAI CĂ?

- Luna se îndepărtează de Pământ cu aproximativ 3,8 cm pe an.
- Pe Lună nu există atmosferă semnificativă, de aceea nu vedem nori sau vânt.
- Pe fața ascunsă a Lunii au fost aduse primele probe în 2019 de sonda chineză Chang'e 4.

PROVOCAREA LUNII

Pe parcursul acestei luni, încearcă să observi și să notezi fiecare fază a Lunii în jurnalul tău. Desenează sau fotografiază! Poți urmări schimbarea ei de la o seară la alta.

REDACTOR COORDONATOR
Sprestele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Sprestele.ro

IMAGINI
NASA / ESA / SOHO / SDO
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Sprestele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Sprestele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESTELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

ASTRO PUZZLE

& DIVERTISMENT ASTRONOMIC

Ia-ți câteva minute de pauză și distrează-te cu provocările cerului nopții!

Exersează-ți cunoștințele și descoperă curiozități interesante despre Univers.

ȘTIAI CĂ?

M24, cunoscut și ca „Norul Săgetătorului”, este un roi stelar deschis aflat în constelația Săgetătorului. A fost descoperit de astronomul italian Giovanni Battista Hodierna înainte ca Charles Messier să îl includă în catalogul său, în 1764.

M24 – Norul Săgetătorului

1. CRUCIGRAMĂ ASTRONOMICĂ

ORIZONTAL

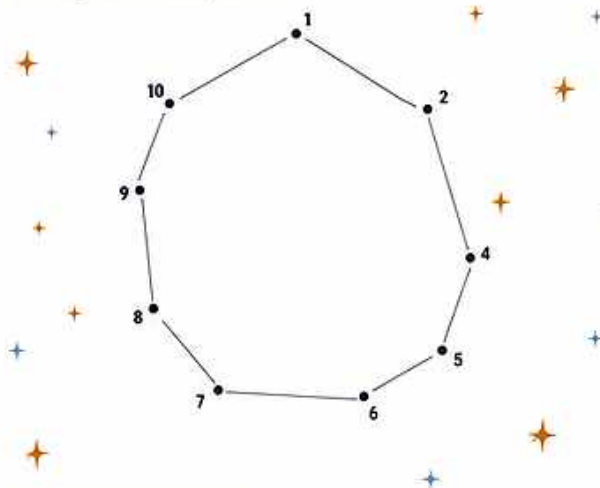
- Fenomen când Luna se află între Soare și Pământ.
- Planetă cunoscută pentru inelele sale.
- Conjunctie faimoasă vizibilă în septembrie 2026.
- Ploaia de meteori activă între 12 și 20 septembrie.
- Instrument utilizat pentru observarea detaliilor cerești.

VERTICAL

- Cea mai mare planetă din Sistemul Solar.
- Începutul toamnei astronomice.
- Strălucirea aparentă a unui obiect ceresc.

2. UNEȘTE PUNCTELE

Unește punctele în ordine crescătoare pentru a descoperi o constelație de vară.

Ce constelație ai descoperit?

Răspunsul pe pagina 10.

3. QUIZ – SISTEMUL SOLAR

Alege răspunsul corect (doar unul este corect)!

- Care este singura planetă care se rotește „pe o parte”?
A. Jupiter B. Venus C. Uranus D. Marte
- Ce planetă este cunoscută drept „Steaua de seară”?
A. Saturn B. Venus C. Mercur D. Marte
- Cât durează un an pe planeta Jupiter?
A. 1 an B. 11,9 ani C. 29,5 ani D. 84 de ani
- Care este cea mai mică planetă pitică din Sistemul Solar?
A. Eris B. Pluto C. Ceres D. Haumea
- Ce fenomen produce marea Pământului?
A. Vântul solar B. Gravităția Lunii și Soarelui
C. Câmpul magnetic D. Radiațiile cosmice

4. GHICITOARE COSMICĂ

Nu sunt stea, dar ard în noapte,
Cozia mea e lungă și dreaptă.
Trec repede, strălucesc un pic
Și-apoi dispar... sunt un mic
_____ ceresc!

Răspunsul pe pagina 10.

5. CAUTĂ ÎN GRILĂ

Găsește în grilă următoarele cuvinte legate de astronomie. Ele pot fi scrise pe orizontală, verticală sau diagonală.

L	U	N	A	G	A	L	A	X	I	E
S	T	E	L	E	C	O	M	E	T	A
P	L	A	N	E	T	A	K	O	R	S
E	T	E	L	E	S	C	O	P	M	T
N	E	B	U	L	O	A	S	A	O	R
A	Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	I
C	O	S	M	O	S	D	F	G	H	O
Z	X	C	V	B	N	M	L	K	J	N
A	S	T	R	O	N	O	M	Q	W	Z

- ★ LUNĂ
- ★ STELE
- ★ COMETĂ
- ★ PLANETĂ
- ★ TELESCOP
- ★ GALAXIE
- ★ ORION
- ★ ASTRONOM
- ★ COSMOS
- ★ NEBULOASĂ

Soluțiile provocărilor de pe această pagină le găsești pe pagina 10.

REDACTOR COORDONATOR
Sprestele.ro

COLABORATORI
Membrii Astroclubului
Sprestele.ro

IMAGINI
NASA / ESA / STScI
și surse publice

DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Sprestele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Sprestele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESTELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

CERUL NOPTII

GHID DE OBSERVARE

15 – 30 SEPTEMBRIE 2026

La mijlocul nopții, cerul din septembrie ne aduce în prim-plan încă trei constelații de toamnă și obiecte spectaculoase care merită urmărite.

★ OBIECTUL LUNII

ANDROMEDA (M31)

Cea mai apropiată galaxie spirală de Calea Lactee, situată la aproximativ 2,5 milioane de ani-lumină.

Poate fi observată cu ochiul liber din locuri ferite de poluarea luminoasă ca o pată difuză, alungită.

Cea mai bună vizibilitate: după ora 23:00

Instrument recomandat: binoclu sau telescop mic

★ EVENIMENTE ASTRONOMICE

15
SEP

Luna la Perigeu
Ora 22:35 – Luna la cea mai mică distanță față de Pământ (357.400 km).

17
SEP

Mercur la Elongație Vestică Maximă
Planeta Mercur atinge cea mai mare depărtare unghiulară de Soare.

22
SEP

Echinocliul de Toamnă
Ora 21:19 – Începe oficial toamna astronomică în emisfera nordică.

26
SEP

Conjunție Lună – Marte
Luna și Marte vor fi apropiate pe cer, vizibile în constelația Fecioarei.

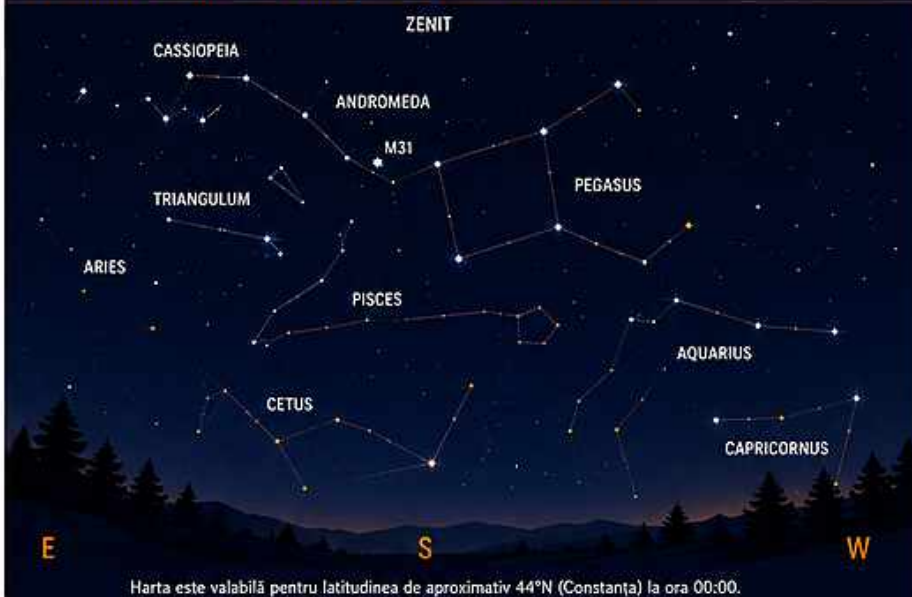

29
SEP

Luna la Apogeu
Ora 10:11 – Luna la cea mai mare distanță față de Pământ (406.700 km).

★ CERUL LA MIJLOCUL NOPTII – 20 SEPTEMBRIE 2026

Harta este valabilă pentru latitudinea de aproximativ 44°N (Constanța) la ora 00:00.

PLANETELE LUNII SEPTEMBRIE 2026

PLANETĂ	VIZIBILITATE	DETALII
MERCUR	Sfârșit de lună	Dimineata devreme, foarte jos la orizont E.
VENUS	Nu este vizibilă	Prea aproape de Soare.
MARTE	Seara, spre SW	În Fecioară, strălucește cu magnitudine -0,6.
JUPITER	Noaptea devreme	În Gemeni, vizibil după ora 21:30.
SATURN	A doua parte a nopții	În Pești, vizibil mai bine spre dimineată.

★ SFATURI PENTRU OBSERVAȚIE

Alege locuri întinse, departe de luminile orașului.

Acordă cel puțin 20 de minute ochilor pentru adaptare.

Folosește binoculul pentru a descoperi mai multe detalii.

Fotografiază cu trepid și expuneri mai lungi pentru obiecte slabe.

Notează-ți observațiile în jurnalul tău de astronomie!

CONSTELAȚIA LUNII: PEGASUS

Usor de recunoscut datorită „Marelui Pătrat” format din patru stele strălucitoare. Din această regiune pornesc numeroși meteori în luna octombrie – Tauridele de Sud.

- ★ Alpheratz
- ★ Scheat
- ★ Markab
- ★ Algenib

ȘTIAI CĂ?

Dacă ai sta pe Lună și ai privi Pământul în timpul echinocliului, Soarele ar răsări exact dinspre est și ar apune exact spre vest.

PROVOCAREA LUNII

Încearcă să găsești galaxia Andromeda (M31) cu ochiul liber și apoi prin binoclu. Notează diferențele și descrie ceea ce ai observat!

Revistă editată de Spretele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Spretele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRETELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA

ÎNTREBĂRI DIN UNIVERS

Universul este plin de mistere.

Iată câteva întrebări fascinante la care oamenii de știință încă încearcă să răspundă.

CURIOZITĂȚI COSMICE

Cea mai mare structură cunoscută din Univers este „Marele Zid Hercules-Corona Borealis”, întinzându-se pe aproximativ 10 miliarde ani-lumină.

O zi pe Neptun durează doar 16 ore, deși anul său (perioada de revoluție în jurul Soarelui) este de 165 de ani pământeni.

O singură explozie de supernovă poate elibera într-o secundă mai multă energie decât va emite Soarele nostru în toată viața sa (aprox. 10 miliarde de ani).

Gaura neagră supermasivă din centrul Căii Lactee, Sagittarius A*, are o masă echivalentă cu peste 4 milioane de mase solare.

Pe Europa, unul dintre sateliții lui Jupiter, există un ocean subteran care ar putea adăposti condiții favorabile vieții!

MISTERUL MATERIEI ȘI ENERGIEI ÎNTUNECATE

Materia și energia întunecată reprezintă aproximativ 95% din Univers, dar natura lor rămâne necunoscută.

Cercetătorii încearcă să înțeleagă cum influențează ele formarea și evoluția galaxiilor.

EVENIMENT SPECIAL

ECHINOCTIUL DE TOAMNĂ 22 SEPTEMBRIE 2026, ORA 21:19

În această zi, ziua și noaptea au aproape aceeași durată în toate locurile de pe Pământ. Este începutul oficial al toamnei astronomice în emisfera nordică.

În ziua echinocțiului, Soarele trece deasupra ecuatorului ceresc, iar ambele emisfere primesc cantități egale de lumină solară.

RECOMANDAREA LUNII

O introducere captivantă în marile întrebări ale cosmologiei: timp, spațiu, Big Bang, găuri negre și viitorul Universului. Perfectă pentru pasionații de astronomie și curioși deopotrivă!

Autor: Stephen Hawking
Editura: Humanitas

ASTROFOTOGRAFIA LUNII

NEBULOASA ORION (M42)

Una dintre cele mai strălucitoare și ușor de observat nebuloase. Situată la aproximativ 1.344 ani-lumină distanță, în constelația Orion.

Fotografie realizată de:
Ovidiu T.
Telescop: Sky-Watcher 200/1000
Cameră: Canon EOS 600D (modificată)
Expunere totală: 45 min

AGENDA ASTRONOMICĂ

1-20 septembrie

Perioadă ideală pentru observarea cometei C/2025 A6 (LEMMON)

15-30 septembrie

Observare obiecte deep-sky: Andromeda (M31), Pleiadele (M45), duble stele din Cygnus și Lyra

22 septembrie

Echinocțiul de toamnă – începutul toamnei astronomice

Noapte de noapte

Observarea Lunii în diferitele sale faze

SUSȚINE SPRESTELE.RO

Dacă îți place ceea ce facem și vrei să susții astronomia și educația științifică, ne poți sprijini astfel:

♥ Devino membru al Asociației Ovidiana

🔗 Donație prin: www.astroclubul.ro

👥 Distribuie revista prietenilor pasionați

🔭 Vino la întâlnirile și observațiile noastre!

Împreună, descoperim și înțelegem cerul!

RĂSPUNSURI LA PROVOCĂRILE DE PE PAGINILE ANTERIOARE

Pagina 8 – 2. Unește punctele:
Constelația descoperită: PEGASUS

Pagina 8 – 4. Ghicitoare cosmică:
Răspuns: COMETĂ

Pagina 8 – 5. Caută în grilă:
(exemplu de identificare)

L	U	N	A	G	A	L	A	X	I	E	
S	T	E	L	E	C	C	O	M	E	T	
P	L	E	N	E	R	I	O	P	M	S	
E	T	R	O	U	E	O	R	A	U	T	
N	O	N	H	R	C	V	R	P	I	U	
C	O	O	H	O	O	I	E	V	G	H	
A	A	S	F	D	O	J	O	M	Q	W	Z

LUNĂ, STELE, COMETĂ,
PLANETĂ, TELESCOP,
GALAXIE, ORION,
ASTRONOM, COSMOS,
NEBULOASĂ

✍️ REDACTOR COORDONATOR
Prof. Maga Cristinel

👥 COLABORATORI
Prof. Anghel Cristina
Prof. Maga Carmen

📷 IMAGINI
NASA / ESA / ESO / SOHO /
SWAN și surse publice

© DREPTURI DE AUTOR
Conținutul revistei este protejat.
Reproducerea parțială sau totală
se face doar cu acordul editorului.

Revistă editată de Sprestele.ro în colaborare cu Asociația Ovidiana, Astroclubul Sprestele.ro și Liceul Teoretic Ovidius Constanța.

ASOCIAȚIA
OVIDIANA
TRADIȚIE • EDUCAȚIE • EXCELENȚĂ
— EST. 2005 —

ASTROCLUBUL
SPRESTELE.RO
ÎMPREUNĂ PRIVIM SPRE CER

LICEUL TEORETIC
OVIDIUS
CONSTANȚA